

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ІНОЗЕМНА МОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальності 011 «Науки про освіту», 051 «Економіка»,
056 «Міжнародні економічні відносини», 071 «Облік і податкування»,
072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент»,
074 «Публічне управління та адміністрування», 075 «Маркетинг»,
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,
122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології», 242 «Туризм»

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою іноземних мов та перекладу,
протокол № 13 від 22.04.2016 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Підсумковий контроль успішності навчання здобувачів з дисципліни «Іноземна мова» та рівня сформованості у них компетентностей, які підтримуються даною навчальною дисципліною проводиться у формі семестрового екзамену відповідно до графіку навчального процесу спеціальності.

Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід.

Завданням екзамену є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння здобувачем компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

Семестровий екзамен охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування здобувачами компетентностей. Типовий приклад екзаменаційного білету наведено у розділі «Завдання для підсумкового контролю успішності навчання».

Кожен екзаменаційний білет складається з 4 завдань, які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки здобувача і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Екзаменаційний білет включає 1 стереотипних, 2 діагностичних та 1 евристичне завдання, які оцінюються відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Під час семестрового контролю у формі диференційованого заліку підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни (максимум – 100 балів) визначається як сума (проста) балів за результати успішності здобувача при поточному контролі.

Здобувач отримує право на виконання завдань підсумкового контролю (екзамену), якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі досягла 35 балів.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

2.1. Зразок екзаменаційного білета

Форма № Н-5.05

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Освітній рівень доктор філософії

Спеціальності 011 «Науки про освіту», 051 «Економіка»,
056 «Міжнародні економічні відносини», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент»,
074 «Публічне управління та адміністрування», 075 «Маркетинг»,
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,
122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології», 242 «Туризм»

Навчальна дисципліна «Іноземна мова»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Assignment 1. A. Read the text and complete it by using a suitable item from the box.

stock market	perfect competition	economic profits
monopolistic markets	financial support	corporate profits
profits	risks	investors
monopoly power	monopoly profits	taking risks

Profit

In a perfectly competitive system, (1)___ are merely temporary rewards for innovations and for those entrepreneurs who anticipate changes in the pattern of consumer demand.

In the United States, (2)___ account for about 10 percent of the national income

The following sources of economic profit can be identified:

Innovations and anticipation of consumer demands. This is a source of short-term profit even under (3)___ . Those who market new products and are shrewd enough to predict changes in the pattern of consumer demand will earn temporary economic profits. Under perfect competition, of course, free entry will reduce these profits to zero in the long run. However, shrewd entrepreneurs continually shift their funds from declining industries to growing industries. This is what playing the stock market is all about! (4)___ who supply funds at the right time to finance expansion of industries with the right ideas can turn temporary profits into a permanent source of income. (5)___ of innovators is the drive that keeps the capitalist system moving.

Risk taking. More often than not, innovations involve (6)___ . Profit can be regarded as a payment to entrepreneurs for taking risks. As you're well aware, not everyone who

plays the (7)___ succeeds. Only a few shrewd or lucky investors strike it rich by always buying the stock of companies just as those companies begin to earn economic profits and then selling it just when those profits fall to zero. There are a great number of other investors who make little profit or lose money by (8)___ . In effect, starting new enterprises and investing in them are a bit like gambling. The rewards can be viewed as (9)___ .

Exercise of monopoly power. The exercise of (10)___ can be a source of long-term profits in a market. For this to be the case, there must be a barrier to entry that prevents the market from becoming contestable. In (11)___ , barriers to entry result in profits that are more than temporary rewards for innovation. They are a source of concern to consumers and policymakers because they stem from prices higher than the marginal cost of producing goods. Increased competition can eliminate monopoly profits and result in net gains in well-being as production increases and prices fall to the minimum possible average cost. Often governments allow firms to earn (12)___ by granting exclusive franchises and enacting policies that set up barriers to entry into markets.

Comprehension

B. Read the text carefully again and answer these questions.

1. What are economic profits in a perfectly competitive system?
2. What are the sources of economic profit?
3. What is the source of a short-term profit in a perfectly competitive market system?
4. Which of the rewards can be regarded as a payment to entrepreneurs for taking risks?
5. Which of the factors can eliminate monopoly profits?

C. Which of these statements are true?

1. A risk-averse investor is one who, given a choice between two investments that have the same expected return, chooses the one with less variation in return.
2. Economic profit is the return to entrepreneurship. It can result from innovation and from anticipation of changes in consumer demand.
3. Land is an immobile output.
4. An investment decision involves an outlay of funds today to acquire capital that will provide revenue over a period of time in the future.
5. When market interest rates are high, normal profit is low.

Language Review

Assignment 2. A. Match the nouns 1 – 6 with the nouns a) – f) to make new compounds.

1. sales	a) officer
2. savings	b) car
3. customs	c) assistant
4. needs	d) trade
5. sports	e) analysis

6. overseas   f) account

B. Choose the necessary word and put it in the sentence.

1. The seminar on "Motivation at Work" was cancelled through ___ of interest.
2. We are starting a new ___ of negotiations with GVC Steelworks next month.
3. We have pleasure in including further information about our ___ of products.
4. Experts forecast that the ___ of living will decrease slightly next year.
5. Writing letters by hand is a complete ___ of time. I always type them on the computer.
6. There was a growing ___ of interest between her business dealings and her position as a politician.
7. They accused the striking workers of being in ___ of contract.
8. The ___ of unemployment will soon reach 20%.

a) level;	b) conflict;	c) lack;	d) waste;
e) range;	f) breach;	g) round;	h) cost.

Writing

Assignment 3. Put the lines in the correct order to write an e-mail.

To: All staff   From: Robert Smith

Subject: Use of work facilities

- a) Besides, any increase in our overheads means a reduction in everybody's end-of-year bonus.
- b) Consequently, I have to remind all staff that using work facilities for private purposes is unethical.
- c) Two of our main customers have recently remarked that trying to get through to us on the phone has become rather difficult.
- d) I am therefore forced to conclude that members of staff are using our phones for personal calls.
- e) In addition, our telephone bills have increased steadily over the past 18 months.
- f) This, however, has not been matched by a comparable increase in the volume of our business transactions.
- g) Can I urge everyone who needs to make a private call to use either the public phone in the cafeteria or their personal mobiles.

Grammar Focus

Assignment 4. A. Put the items in the correct order to make sentences.

1. input / an / immobile / is / Land
2. for / a / the / of / Interest / use / funds / payment / is
3. the / land / price / is / for / paid / the / Rent / use / of
4. or / is / replenishing / the / of / to / process / stock / capital / adding / Investment
5. incomes / In / country / is / significant / in / there / variation / every / annual / people's

B. Below are the answers given by a shopper during a market research survey. Write the shopper's answers in reported speech.

Example: I wash my hair more than twice a week.

She said she washed her hair more than twice a week.

1. I don't always buy the same shampoo.
2. The price influences my decision most.
3. I have been using my present brand for two years.
4. I had used the previous brand for three years.
5. I have never used hair colour.
6. I like my natural colour.
7. I would use hair colour if it were as easy as shampoo.
8. I would be willing to pay £5 for hair colour.
9. I will accept the free sample.
10. No, you can't telephone me next week.

2.2. Перелік завдань для підсумкового контролю

1. Читання і письмовий переклад зі словником рідною мовою оригінального тексту зі спеціальності. Обсяг – 2 500 друкованих знаків. Час виконання – 45 хвилин.
2. Письмове анотування іноземною мовою (500 друкованих знаків) україномовного тексту загальнонаукового характеру обсягом 4 000 друкованих знаків. Час на виконання – 40 хвилин. Допускається використання словників.
3. Тест з граматики, лексики, читання (1 год.)
4. Співбесіда іноземною мовою з питань наукового дослідження і фаху.

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Мінімально можлива кількість балів, які здобувач може отримати за результатами проведення підсумкового контролю – 25

Максимально можлива кількість балів, які здобувач може отримати за результатами проведення підсумкового контролю – 40

Виконання кожного завдання підсумкового контролю успішності здобувача оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Підсумкова оцінка за екзамен з навчальної дисципліни «Іноземна мова» розраховується за формулою:

$$S = Z1 + Z2 + Z3 + Z4,$$

де S – підсумковий максимальний бал, який здобувач може отримати за успішне виконання усіх завдань підсумкового контролю ($S=40$);

$Z1$ – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання завдання 1 підсумкового контролю ($Z1=10$);

$Z2$ – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання завдання 2 підсумкового контролю ($Z2=10$);

$Z3$ – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання завдання 3 підсумкового контролю ($Z3=10$);

$Z4$ – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання завдання 4 підсумкового контролю ($Z4=10$).

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

Література з англійської мови:

1. Англійська мова: основи ведення бізнесу: для студентів економічних спеціальностей: навч. посіб. / І.О. Решетняк, О.О. Олексенко. – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2014. – 207 с.
2. Іноземна мова за професійним спрямуванням. Кроки до підприємницької діяльності: підручник / Т. А. Борова, Бутковська Н.О. – Х.: ИНЖЕК, 2010. – 334 с.
3. Практика перекладу з англійської мови для студентів економічного профілю: навч. посіб. / Н. Г. Долиніна., З. М. Сучкова, О. В. Іваніга. – Х.: ВД "ИНЖЕК", 2009. – 144 с.
4. Английский язык: основы ведения бизнеса: для студентов, слушателей магистратуры и ВШМБ: учеб. пособие / И. А. Решетняк, И. А. Шаповалова. – Харьков: ИД «ИНЖЭК», 2005. – 184 с.
5. Финансово кредитная система. Сборник текстов и упражнений: учеб. пособие / Н. Г. Долинина, Н. А. Бутковская, В. Л. Пугачева. – Харьков: ИД «Инжэк», 2003. – 96 с.
6. Справочник по практической грамматике английского языка: уч. пособие / Н. Г. Долинина, З.М. Сучкова, И.М. Шинкаренко. – Харьков: ИД «Инжэк», 2003. – 100 с.
7. Методические рекомендации к реферированию текстов по экономике курса "Английский язык" для студентов 3 – 4 курсов специальностей 7.050103, 7.050206 дневной формы обучения и аспирантов / сост. З. В. Зобова, З. М. Сучкова. – Х. : Изд. ХГЭУ, 2004. – 44 с.
8. Практические задания по грамматике курса "Английский язык" для аспирантов и соискателей всех форм обучения / сост. Н. М. Лисица, Л.А. Игнатенко. – Х. : Изд. ХГЭУ, 2000. – 36с.
9. Практические задания по грамматике курса "Английский язык" для студентов 1 – 4 курсов всех специальностей всех форм обучения, аспирантов и соискателей / сост. Л. А. Игнатенко, С. Е. Тарасенко. – Х. : Изд. ХГЭУ, 2001. – 48 с.
10. Практичні завдання з граматики навчальної дисципліни "Ділова іноземна мова" для студентів 3 – 5 курсів усіх напрямів підготовки, аспірантів і здобувачів усіх спеціальностей усіх форм навчання / укл. Л. О. Ігнатенко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 32 с.
11. Русско-украинско-английский экономический словарь / сост. Л. А. Игнатенко, М.В. Бондаренко, Н. Г. Долинина – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2005. – 136 с.
12. Ігнатенко Л. О. Тести з ділової англійської мови для економістів : навч. посібн. / Л. О. Ігнатенко, І. О. Решетняк. – Х. : ВД "ИНЖЕК", 2009. – 144 с.

13. Тести з навчальної дисципліни "Англійська мова" для аспірантів, здобувачів та слухачів магістратури державної служби / Л. О. Ігнатенко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2007. – 32 с.

14. Тренувальні вправи, завдання та тести з навчальної дисципліни "Ділова англійська мова" для аспірантів усіх форм навчання / укл. Л. О. Ігнатенко, І.О.Решетняк. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 32 с.

Література з німецької мови

15. Колбіна Т. В. Про бізнес німецькою мовою / Т. В. Колбіна, Л.В.Мельниченко. – Х. : ВД "ИНЖЕК", 2009. – 271 с.

16. Практикум по немецкому языку: учебно-практическое пособие для самостоятельной работы студентов / Т. В. Колбина, Л. В. Мельниченко. – Х.: Изд. ХНЭУ, 2013. – 224 с.

17. Колбіна Т. В. Немецко-русский словарь экономических терминов / Т.В.Колбина, Л. В. Мельниченко. – Харьков: ИД ИНЖЭК», 2005. – 256 с.

18. Курінна С.Д. Розмовляєте німецькою? – Розмовляйте німецькою! Робочий зошит до навчального посібника / С.Д. Курінна, Л.В. Лукашова, Д.С. Ципіна. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. – 144 с.

19. Лукашова Л.В. Розмовляєте німецькою? – Розмовляйте німецькою! Навчальний посібник. – Х.: ВД "ИНЖЕК", 2010. – 292 с.

20. Achilles U. Marktplatz. Deutsche Sprache in Wirtschaft / U. Achilles, D. Klause, W. Pleines. – DW–CDC–DIHT, 1998. – 187 S.

21. Freyhoff D. Marktwirtschaft. Ринкова економіка : німецько-український навчальний посібник / D. Freyhoff, O. V. Beketova, N. Yzermann. – К. : Вид. УАДУ, 1999. – 156 с.

Література з французької мови

22. Справочник по грамматике французского языка / сост. Е. С. Коцюба, Л.П.Метелина. – Х. : Вид. "ИНЖЕК", – 2005. – 174 с.

23. Безугла І.В. Оригінальні економічні тексти та практичні завдання з навчальної дисципліни "Іноземна мова" для студентів 5-6 курсів спеціальності 8,03050301 "Міжнародна економіка" всіх форм навчання / І.В. Безугла, Л.П.Метеліна. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2012 – 48 с.

24. Безугла І.В. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з теми "Презентація" навчальної дисципліни "Ділова іноземна мова" для студентів IV-V курсів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/category.php?id=151>.

25. Безугла І.В. Професійно-орієнтовані тексти та завдання з теми "Міжнародна економіка" навчальної дисципліни "Іноземна мова" для студентів IV-

V курсів усіх спеціальностей всіх форм навчання. [Електронний ресурс] / Безугла І.В. – Режим доступу: <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/category.php?id=151>.

26. Безугла І. В. Тексти та практичні завдання до самостійної роботи з курсу "Французька мова" для студентів I - III курсів усіх спеціальностей денної форми навчання. [Електронний ресурс] / І. В. Безугла, О. П. Просяник. – Режим доступу: <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/category.php?id=151>.

27. Метеліна Л. П. Вправи та завдання до оригінальних економічних текстів з навчальної дисципліни "Французька мова" для студентів III - IV курсів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання. [Електронний ресурс] / Метеліна Л. П. – Режим доступу: <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/category.php?id=151>.

4.2. Додаткова

28. Вейзе А. А. Практическое пособие по обучению реферативному переводу / А. А. Вейзе, А. В. Кобышева. – Мн. : МГЛУ, 1997. – 37 с.

29. Куропаткин Я. Б. Читайте английские научные тексты / Я. Б. Куропаткин. – М. : Высшая школа, 1991. – 156 с.

30. Успенская Н. В. Как писать по-английски научные статьи, рецензии и рефераты / Н. В. Успенская, Т. Н. Михельсон. – СПб. : Специальная литература, 1995. – 168 с.

31. Yachontova T.V. English Academic Writing. Основи англomовного наукового письма: Навч. посібник для студентів, аспірантів і науковців. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 220 с. – Англ., укр.

5.3. Ресурси Інтернет

32. BBC Learning English [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/business/index.html>

33. Business English Exercises [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://www.bing.com/search?q=www.berrterenglish.com%2Fexerciselist.html&FORM=IE8SRC>.

34. Business English Pod [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://www.businessenglishpod.com/>.

35. E. L. Easton Business English *online* [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://www.eleaston.com/biz/home.html>.

36. Macmillan Business [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://www.businessenglishonline.net/>.

37. Бюро научно-технических переводов "Норма-ТМ" [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.norma-tm.ru>.

38. Компания Неотэк (Neotech Translation Agency) [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.neotech.ru>.
39. Словарь мультитран [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://multitran.ru>
40. Forum Wirtschaftsdeutsch [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.wirtschaftsdeutsch.de>
41. Deutsch als Fremdsprache [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.deutsch-als-fremdsprache.de>.
42. Goethe-INSTITUT München [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.goethe.de>.
43. Materialien zum Deutschunterricht [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.zum.de/cgi-bin/hoturls?deutsch>
44. Texthaus [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.texthaus.com>.
45. Institut für Internationale Kommunikation [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.wirtschaftsdeutsch.de/webliographie/Interkulturelle_Wirtschaftskommunikation/
46. Agence de promotion du Fle [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.fle.fr>.
47. Agence Universitaire de la francophonie [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ccip.fr/rime>.
48. [Echange fiches de préparation - Google Groups](#) [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ensmp.fr/~scherer/graticiels>.
49. [Français langue étrangère et langue seconde \(ClicNet\)](#) [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.clicnet.swarth/more/edu/fle/html>